

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. K.**, nar., st. příslušnost A., naposledy pobytem, zastoupen Mgr. Petrem Křížákem, MBA, LL.M., advokátem, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Zlínského kraje**, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend, se sídlem Třída T. Bati 44, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 4. 2017, č.j. KRPZ-30204-48/ČJ-2017-150026-50A

t a k t o:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ze dne 19. 4. 2017, KRPZ-30204-48/ČJ-2017-150026-50A **se z r u š u j e.**
- II. Žalovaná **j e p o v i n n a** zaplatit na náhradě nákladů řízení žalobci částku **8 228 Kč**, a to **do 30 dnů** od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Petra Křížáka, MBA, LL.M., advokáta, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 19. 4. 2017, č.j. KRPZ-30204-48/ČJ-2017-150026-50A (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o prodloužení zajištění žalobce ve smyslu § 129 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), na dobu 42 dnů od uplynutí doby trvání zajištění stanovené rozhodnutím žalované ze dne 6. 4. 2017, č.j. KRPZ-30204-42/ČJ-2017-150026-50A (dále jen „rozhodnutí o prodloužení zajištění“), a to za účelem jeho předání podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“ či „Dublinské nařízení“).

II. Napadené rozhodnutí

V odůvodnění žalovaná odkázala na ustanovení § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců a uvedla, že vycházela ze skutkových zjištění, která jsou zřejmá z podkladů ve správním spisu.

Žalobce byl kontrolován v nákladovém prostoru kamionu dne 11. 3. 2017 v 18:50 hod. v areálu firmy, přičemž bylo zjištěno, že nemá platný cestovní doklad ani žádné povolení k pobytu na území ČR. Na základě toho byl zajištěn podle ustanovení § 27 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, a dále byl dne 13. 3. 2017 vyslechnut.

Z výsledku žalobce vyplynulo, že posledních šest let strávil na území Pákistánu a živil se pastevectvím. Do Evropy odcestoval, aby vydělal pro rodinu peníze na živobytí. Za pomoci převaděčů se dostal až do Bulharska, kde ho chytila policie, byly sejmuty otisky prstů a byl dotázán, zda chce v Bulharsku zůstat, na což odpověděl kladně. Domnívá se, že podal v Bulharsku žádost o azyl. Dále byl odvezen do záchytného tábora, kde ho po určité době oslovili převaděči, zda chce cestovat dále do Evropy. Takto se dostal až do Srbska, kde byl po určité době ukryt v kamionu. Žalobce neví, přes která území projeli, měl instrukce vystoupit ve Švédsku nebo v Itálii. Bulharsko opustil žalobce proto, že s ním bylo špatně zacházeno a chovali se k němu povýšeně, a proto je jeho cílovou zemí Itálie, kde je svoboda. V ČR nikoho nemá, ani nevěděl, že takový stát existuje.

Žalovaná na základě lustrace žalobce v systému EURODAC zjistila, že existuje shoda mezi záznamem a otisky prstů žalobce. Dále žalovaná uvedla, že žalobce pobýval na území ČR i na území Schengenského prostoru nejen v rozporu se zákonem o pobytu cizinců, ale i v rozporu s Nařízením Rady (ES) č. 539/2001 a Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006. Jelikož bylo zároveň zjištěno, že žalobce má být předán jako žadatel o mezinárodní ochranu do Bulharska podle nařízení Dublin III, byly naplněny podmínky podle ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Dále žalovaná odkázala na ustanovení § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců a uvedla, že v rozhodnutí ze dne 13. 3. 2017, č.j. KRPZ-30204-25/ČJ-2017-150026-50A (dále jen „prvotní rozhodnutí o zajištění“) byla doba trvání zajištění stanovena na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, který

nastal dne 11. 3. 2017 ve 23:00 hod. Odkázala dále na odůvodnění tohoto prvotního rozhodnutí o zajištění a uvedla, že v případě žalobce nebyly shledány žádné důvody, pro něž by nemohlo být předání na území Bulharské republiky uskutečněno z hlediska eventuálních systematických nedostatků azylového řízení v Bulharsku. Zároveň žalobce nelze považovat za zranitelnou osobu. Podle přesvědčení žalované v Bulharsku žalobci nehrozí nelidské ani ponižující zacházení.

Dále žalovaná odkázala na čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III a uvedla, že Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) zahájilo řízení o přemístění žalobce zpět do Bulharska, přičemž lhůta pro odpověď Bulharska byla stanovena do 29. 3. 2017. Dne 6. 4. 2017 bylo žalované doručeno oznámení dublinského střediska ministerstva, podle něhož byla zaslána Bulharsku žádost o přehodnocení jejich negativní odpovědi, která se týkala zpětvzetí žalobce, neboť by Bulharsko mělo prokázat, že žalobce opustil její území a území členských států dne 4. 11. 2016, protože jinak je stále odpovědné za vyřízení jeho azylové žádosti. Žalovaná tak usoudila, že dublinské řízení stále probíhá, přičemž lhůta pro odpověď bulharské strany byla stanovena na 19. 4. 2017.

Z uvedených důvodů bylo vydáno rozhodnutí o prodloužení zajištění ze dne 6. 4. 2017, jímž byla doba zajištění prodloužena o dalších 10 dnů. Žalovaná vyhodnotila, že předání žalobce podle nařízení Dublin III je stále reálné, neboť ze strany Bulharska nebyl dosud vysloven souhlas s jeho převzetím. Dne 19. 4. 2017 obdržela žalovaná sdělení dublinského střediska ministerstva, z něhož vyplynulo, že Bulharsko se do 13:00 tohoto dne žádným způsobem k převzetí žalobce nevyjádřilo.

Žalovaná opětovně odkázala na čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III a uvedla, že v souladu s tímto ustanovením přistoupila k prodloužení zajištění žalobce o dalších 42 dnů (šest týdnů), jelikož Bulharsko se do okamžiku tohoto rozhodnutí k převzetí žalobce nijak nevyjádřilo, takže vypršela dvoutýdenní lhůta pro odpověď na žádost ministerstva ze dne 5. 4. 2017. Bulharsko se k této žádosti žádným způsobem ve dvoutýdenní lhůtě nevyjádřilo, a stalo se tak povinným k převzetí žalobce. V nadcházející šestitýdenní lhůtě by tak mělo v souladu s citovaným ustanovením nařízení Dublin III dojít k převzetí žalobce, jakmile to bude z praktického hlediska možné. Pokud by k předání nedošlo, bude zajištění žalobce ve stanovené lhůtě ukončeno.

Žalovaná přikročila k opětovnému prodloužení doby trvání zajištění, neboť by reálně nemohla realizovat přemístění v době, na níž bylo dosud zajištění stanoveno tj. do 19. 4. 2017. Stále totiž hrozí vážné nebezpečí útěku, které žalovaná vyhodnotila ze skutečností zjištěných výsledkem a okolností zjištěných z dostupných evidencí, a tím i zmaření možného předání žalobce na území Bulharska. Sám žalobce uvedl, že cílem jeho cesty je Itálie a neváhal za dosažením tohoto cíle cestovat neoprávněně přes další členské státy EU. Žalovaná opětovně vyhodnotila otázku možných systematických nedostatků azylového řízení v Bulharsku a otázku přiměřenosti dopadů rozhodnutí o prodloužení zajištění ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.

Žalovaná v neposlední řadě zvažovala i možnost využití mírnějších opatření ve smyslu § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců a usoudila, že využití těchto opatření nepřipadá v předmětné věci v úvahu, neboť žalobce by nerespektoval rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR, neboť není držitelem platného cestovního dokladu, takže by se opakovaně pokoušel vstoupit na území dalších států EU, zejm. na území Itálie. Žalobce neměl v úmyslu v ČR pobývat, a nemá zde ani žádnou adresu pobytu za účelem pobytové kontroly.

III. Žaloba

Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil z důvodu jeho nezákonnosti. Zajištění žalobce na základě napadeného rozhodnutí bylo nezákonné pro odmítnutí jeho přijetí ze strany Bulharska. Žalobce poukázal na ustanovení čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III. Podle jeho názoru povinnost okamžitého propuštění zajištěného cizince nedoléhá na zajišťující správní orgán (ministerstvo) pouze v případě, že nejsou dodrženy lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, či pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů, nýbrž tím spíše i v případě, že dožádaný stát převzetí zajištěné osoby odmítl. S ohledem na striktní lhůty k provedení předání zajištěného cizince nelze uvažovat o dalších pokusech o přesvědčení dožádaného státu o tom, že by bylo třeba zajištěného cizince převzít, nýbrž je třeba reagovat na takovou situaci okamžitým ukončením zajištění cizince. Zajištění cizince musí být po celou dobu trvání poměřováno svým účelem a jeho dosažitelností. Pokud žalovaná rozhodla o prodloužení zajištění cizince, aniž by existoval reálný předpoklad dosažení jeho účelu, způsobuje tato skutečnost nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Z uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení a vrácení napadeného rozhodnutí, jakož i přiznání náhrady nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalované

Žalovaná k obsahu žaloby uvedla, že vycházela při vydání napadeného rozhodnutí z postupů, které jí ukládá § 129 zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodu trvání vážného nebezpečí útěku. Žalovaná zvážila možnost využití mírnějších opatření, ale vyhodnotila je tak, že by nezaručovala ukončení porušování zákona ze strany žalobce a neposkytovala by jistotu dosažitelnosti cizince pro jeho předání podle nařízení Dublin III.

Pokud byl v předmětné věci žalobce zajištění pro předání odpovědnému členskému státu, jelikož ministerstvo dále vyjednávalo předání a převzetí cizince, nepřisluší žalované průběh této komunikace jakkoliv posuzovat. Z uvedených souvislostí vyplývá postup žalované při opakovaném prodloužení doby trvání zajištění, a to i s perspektivou finálního rozhodnutí o ukončení zajištění podle čl. 28 nařízení Dublin III. Rovněž ale žalovaná upozornila na skutečnost, že ze strany Bulharska byla po vydání napadeného rozhodnutí doložena kladná odpověď k průběhu řízení o předání.

V. Posouzení krajským soudem

O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a ve smyslu § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců ve věci rozhodl bez jednání, neboť žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.

Napadené rozhodnutí krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného k datu vydání napadeného rozhodnutí. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**, přičemž se řídil následujícími úvahami.

Krajský soud ve věci vycházel ze skutkového stavu, jak byl zjištěn žalovanou ve správním řízení o uložení povinnosti k opuštění území a zachycen ve správním spisu. Z něho se podává, že podle úředního záznamu ze dne 11. 3. 2017 byli orgány celní správy v nákladovém prostoru kamionu VOLVO RZ 4Z56449 zjištěni dva afgánští státní příslušníci, mezi nimi i žalobce. Podle nalezeného hitu v systému EURODAC ze dne 13. 3. 2017 žalovaná podle shody otisků prstů zjistila, že žalobce podal v Bulharsku dne 29. 9. 2016 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Následně bylo vydáno rozhodnutí o prvotním zajištění ze dne 13. 3. 2017, č.j. KRPZ-30204-25/ČJ-2017-1500026-50A, a to na dobu 30 dnů ode dne okamžiku omezení svobody, tzn. od 11. 3. 2017. Ve správním spisu je dále založeno sdělení ministerstva, v němž se podává, že dne 15. 3. 2017 byla Bulharsku v rámci probíhající dublinského řízení zaslána žádost o zpětvzetí žalobce. Dle úředního záznamu ze dne 31. 3. 2017 ministerstvo dále žalované sdělilo, že provede s žalobcem doplňující pohovor na žádost Bulharska. Na to bylo vydáno rozhodnutí žalované o prodloužení zajištění ze dne 6. 4. 2017, č.j. KRPZ-30204-42/ČJ -2017-150026-50A, jímž byla doba zajištění prodloužena o 10 dnů od uplynutí doby trvání prvotního zajištění. Podle oznámení ministerstva ze dne 19. 4. 2017 (doručeno Policii) bylo žalované sděleno, že Bulharsko neodpovědělo na žádost o přehodnocení negativní odpovědi. Následně žalovaná vydala napadené rozhodnutí, jímž prodloužila zajištění žalobce o 42 dnů. Z oznámení ministerstva ze dne 15. 5. 2017 vyplývá, že bulharská strana poslala kladnou odpověď, tzn. souhlas s převzetím žalobce. V průběhu řízení o žalobě byl krajskému soudu doručen přípis žalované, k němuž byl doložen příkaz k propuštění žalobce ze Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty ze dne 30. 5. 2017.

Žalobce vůči napadenému rozhodnutí vznesl jediný žalobní bod, který se opírá o tvrzení, že žalobce nebylo možno již opakovaně zajistit (tzn. podruhé prodloužit jeho trvalý zajištění), neboť scházela podmínka existence výslovného či implicitního souhlasu dožádaného členského státu, tzn. Bulharska. Krajský soud shledal, že tato námitka je důvodná, k čemuž dospěl na základě těchto důvodů.

Právní úprava zajištění v nařízení Dublin III (čl. 28) je přímo aplikovatelným a bezprostředně závazným právním rámcem, v němž se mohou členské státy pohybovat, považují-li za nezbytné použít proti migrujícímu cizinci (státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti), který požádal v některém z členských států EU o udělení mezinárodní ochrany, opatření omezující jeho osobní svobodu za účelem jeho předání do členského státu příslušného k vyřízení jeho žádosti. Podle čl. 28 odst. 3 tohoto nařízení platí, že *„Zajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotýcnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3. V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění*

neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů uvedené v třetím pododstavci, nesmí být osoba dále zajištěna. Články 21, 23, 24 a 29 se použijí obdobně.“

K tomu je zapotřebí připomenout ještě bod 20 preambule tohoto nařízení, podle něhož platí, že „*k zajištění žadatelů by mělo docházet v souladu se zásadou, že osoba by neměla být zajištěna pouze proto, že žádá o mezinárodní ochranu. Zajištění by mělo trvat co nejkratší dobu a podléhat zásadám nezbytnosti a proporcionality. Zajištění žadatelů musí být v souladu zejména s článkem 31 Ženevské úmluvy. Řízení podle tohoto nařízení týkající se zajištěné osoby by měla probíhat přednostně a v co nejkratších lhůtách. Pokud jde o obecné záruky ve vztahu k zajištění, jakož i případně podmínky zajištění, měly by členské státy uplatňovat ustanovení směrnice 2013/33/EU, rovněž na osoby zadržované na základě tohoto nařízení.*“

Je třeba vycházet z toho, že zajištění žadatele o mezinárodní ochranu by mělo být krajním prostředkem (ultima ratio), jak docílit jeho přemístění podle principů a mechanismů nařízení Dublin III do členského státu odpovědného za vyřízení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. V posuzované věci bylo napadené rozhodnutí žalované o prodloužení zajištění vydáno v rozporu s principy, na nichž je úprava zajištění cizince obsažená v nařízení Dublin III zbudována, a to z následujících důvodů.

Jak dovodil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 19. 2. 2015, č.j. 7 Azs 11/2015 – 32, lhůty obsažené v čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III představují maximální limity pro trvání zajištění cizince, jakkoliv toto ustanovení nemluví přímo o maximální době trvání zajištění. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku výslovně uvedl, že „*Citované ustanovení nestanoví explicitní maximální dobu trvání zajištění cizince. Ve svém prvním pododstavci stanoví obecně, že zajištění musí být co nejkratší. Kromě toho však ve svém pododstavci čtvrtém uvádí, že cizinec nesmí být zadržován po marném uplynutí lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, respektive po marném uplynutí lhůty pro realizaci přemístění. Z těchto dvou lhůt tak nařízení implicitně činí zároveň maximální doby trvání zajištění. Ve světle výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu je pak nutno tyto maximální doby respektovat již v rámci stanovení doby zajištění cizince v rozhodnutí o jeho zajištění (popř. prodloužení doby trvání zajištění). Nepostačuje spoléhání se na to, že správní orgán v případě uplynutí lhůt dostojí své povinnosti podle čl. 28 odstavce třetího, pododstavce čtvrtého nařízení Dublin III a cizince okamžitě propustí. Jeho pravomocné a vykonatelné rozhodnutí o zajištění (popř. o prodloužení doby trvání zajištění) by totiž i v takovém případě mohlo sloužit jako titul k dalšímu omezování osobní svobody cizince. Již samotná potencialita takového stavu, který by byl zjevně v rozporu s čl. 28 nařízení Dublin III, by způsobovala nezákonnost rozhodnutí o zajištění (popř. prodloužení doby trvání zajištění).*“

Pro posouzení postupu žalované v posuzované věci je klíčovou právní otázkou, zda je možno prodloužit zajištění cizince i v situaci, kdy dožadující členský stát neobdržel od dožádaného členského státu souhlas s přemístěním cizince, anebo tento souhlas nenastal v důsledku marného uplynutí lhůty dvou týdnů uvedené v citovaném čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III. Je třeba v první řadě uvést, že z jazykového a systematického výkladu zcela jasně vyplývá, že souhlas dožádaného členského státu je v řetězci událostí formujících dublinské řízení zásadní skutkovou okolností, která představuje právní skutečnost legitimizující důvod (kauzu) pro další kroky v dublinském řízení vůči dotyčnému dožádanému členskému státu, a to zvláště s ohledem na zajištění. Z hlediska běhu doby zajištění pak souhlas dožádaného členského státu představuje okamžik, od něhož je třeba počítat šestitýdenní lhůtu pro přemístění cizince. Krajský soud proto chápe citované ustanovení v tomto ohledu tak, že

nařízení Dublin III je postaveno na striktním dodržování těchto lhůt i okamžiků, od nichž se tyto lhůty počítají.

V posuzované věci bylo napadeným rozhodnutím žalované prodlouženo zajištění žalobce již podruhé. Ve správním spisu žalované je dokumentováno oznámení ministerstva ze dne 19. 4. 2017 (doručeno Policii), podle něhož bylo žalované sděleno, že Bulharsko neodpovědělo na žádost o přehodnocení negativní odpovědi. Krajský soud vychází z toho, že ve věci byla nejprve ministerstvu ze strany Bulharska, které je podle výsledků lustrace v systému EURODAC státem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobci, doručena v rámci dublinského řízení negativní odpověď na žádost o převzetí žalobce. Pro úplnost krajský soud uvádí, že tato skutková okolnost je zřejmá ze správního spisu žalované pouze zprostředkovaně, neboť tento spis neobsahuje přímo všechny listiny ze správního spisu vedeného ministerstvem v tzv. dublinském řízení. Nicméně v tomto ohledu krajský soud zdůrazňuje, že je povinností žalované si v případě eventuálních pochybností tyto listiny vyžádat a je zároveň povinností ministerstva za účelem řádného rozhodování ve věcech zajištění tyto listiny poskytnout (viz k tomu analogicky rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2016, č.j. 7 Azs 23/2016 – 31, přístupný na www.nssoud.cz).

Základní podmínka pro prodloužení zajištění žalobce tedy k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované nebyla dána. Žalovaná k tomu v napadeném rozhodnutí pouze uvádí, že „*předání žalobce podle nařízení Dublin III je stále reálné, neboť ze strany Bulharska nebyl dosud vysloven souhlas s jeho převzetím*“, přičemž odkazuje na čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III, z něhož patrně dovozuje fikci souhlasu s převzetím žalobce. Krajský soud v první řadě k tomu uvádí, že samotná formulace odůvodnění napadeného rozhodnutí je na hranici přezkoumatelnosti a pouze s přihlédnutím ke kontextu zřejmému ze správního spisu žalované lze rekonstruovat, o co se žalovaná při vydání napadeného rozhodnutí vlastně opírala. Jde o to, že ze strany ministerstva byl vůči bulharské straně použit mechanismus tzv. remonstrace, kdy na prvotní odpověď Bulharska, která nebyla kladná, ministerstvo znovu vyzvalo Bulharsko k přehodnocení svého postupu a k předložení důkazů, že jeho odpovědnost za převzetí žalobce zanikla v důsledku aplikace čl. 19 nařízení Dublin III (tzn. v důsledku podezření, že žalobce opustil území členských států EU na dobu delší tří měsíců). Ministerstvo podle komunikace se žalovanou zachycené ve správním spisu požadovalo z tohoto důvodu prodloužení zajištění žalobce, což žalovaná nakonec učinila.

Krajský soud k tomu v první řadě považuje za nutné zmínit, že proces tzv. remonstrace je upraven nařízením Komise (ES) č. 1560/2003 (dále jen „prováděcí nařízení“), kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států. Podle ustanovení čl. 5 odst. 1 a 2 tohoto nařízení platí, že v případě, že „*dožádaný členský stát po provedení posouzení shledá, že předložené důkazy nezakládají jeho příslušnost, uvede ve své zamítavé odpovědi dožadujícímu státu úplné a podrobné důvody svého zamítnutí. Domnívá-li se dožadující členský stát, že je toto zamítnutí založeno na nesprávném vyhodnocení, nebo může-li předložit doplňující důkazy, může požádat o nové posouzení své žádosti. Tato možnost musí být využita do tří týdnů od obdržení zamítavé odpovědi. Dožádaný členský stát odpoví do dvou týdnů. V žádném případě nesmí tento dodatečný postup přesáhnout lhůty stanovené v čl. 18 odst. 1 a 6 a čl. 20 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 343/2003.*“ Je třeba podotknout, že původní nařízení Dublin II počítalo v odkazovaných čl. 18 odst. 1 a 6 s odlišnými lhůtami pro jednotlivé fáze dublinského řízení, než činí nařízení Dublin III, nicméně podstatné je, že i v původní úpravě tzv. remonstrace se počítalo s tím, že tento postup je třeba provést v obecných lhůtách pro provedení dublinského řízení.

Prováděcí nařízení je legislativním aktem Evropské unie ve smyslu čl. 291 odst. 2 Smlouvy o fungování EU, přičemž zmocnění pro jeho vydání je předvídáno již v bodě 13 preambule nařízení Dublin II. Jakkoliv nařízení Dublin III v plném rozsahu nahradilo nařízení Dublin II, k vydání nového prováděcího nařízení nedošlo, a tak zůstalo v platnosti původní prováděcí nařízení, neboť nedošlo k jeho výslovné derogaci. Tím lze vysvětlit zřejmě i určitou diskrepanci mezi nařízením Dublin III a původním prováděcím nařízením, která spočívá v tom, že nařízení Dublin III vůbec otázku vlivu tzv. remonstrační procedury neupravuje. V první řadě je třeba vycházet z toho, že prováděcí nařízení je navíc aktem nižší právní síly než nařízení Dublin III. Krajský soud má za to, že i z hlediska dalších metanorem pro řešení kolize norem platí, že *lex posterior derogat legi priori*, ledaže by se jednalo o situaci, kdy původní (předchozí) právní úprava je speciální, zatímco nová právní úprava má charakter obecného normativního rámce řešeného problému (*lex generalis*). Z uvedeného podle krajského soudu vyplývá, že původní úprava obsažená v prováděcím nařízení je coby *lex specialis* i nadále použitelná a nedošlo tak zřejmě k její tacitní derogaci novým nařízením Dublin III, neboť nebylo úmyslem unijního normotvůrce původní prováděcí nařízení zrušit a toto je chráněno presumpcí platnosti aktů veřejné moci. Nicméně za této situace je možno uplatnit původní prováděcí právní úpravu jen tehdy, není-li v rozporu se zcela zřejmě a určitě projeveným *ratio legis* nové právní úpravy vyšší právní síly obsažené v nařízení Dublin III. Původní nařízení Dublin II totiž vůbec neupravovalo otázku zajištění cizince. V tom se ovšem nová právní úprava (nařízení Dublin III) zásadně liší, neboť zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany ve společném jednotném azylovém systému upravuje, byť nikoliv zcela komplexním způsobem. Citované ustanovení čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III ovšem nijak nepamatuje na situaci, pokud v rámci dublinského řízení překročí dožadující členský stát k tzv. remonstraci. Za této situace je třeba odmítnout výklad, který by umožňoval prodloužení lhůt pro zajištění cizince nad rámec lhůt upravených čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III, resp. odůvodňoval jinou úpravu jejich běhu v případě, že dojde k uplatnění tzv. remonstrace ve smyslu prováděcího nařízení.

Z uvedeného krajský soud dovozuje, že pokud ministerstvo postupovalo v předmětné věci ve smyslu čl. 5 prováděcího nařízení, nemělo to vliv na délku ani počítání lhůt pro zajištění žalobce, jak je upravuje čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III. Žalovaná tedy již k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyla oprávněna zajistit žalobce za účelem jeho předání do Bulharska, neboť takový postup by byl podmíněn výslovným či implicitním souhlasem s převzetím žalobce do dožádaného členského státu EU. Jelikož tento souhlas ve věci nebyl dán, ani ho na základě původní negativní odpovědi podle pevného přesvědčení krajského soudu nebylo možno fingoat (tzn. dovodit fiktivní souhlas dožádaného členského státu), pak měl být žalobce po uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím žalované o prodloužení zajištění propuštěn na svobodu. Krajskému soudu je navíc z jeho úřední činnosti známo, že žalovaná v jiných řízeních přesně tímto způsobem postupovala a uvedenou správní praxi zachovávala. Pokud se tak v předmětné věci nestalo a žalobce byl opětovně zajištěn na dobu 42 dnů, jakkoliv v předmětné věci došlo prokazatelně k uplatnění žádosti o nové posouzení žádosti o udělení souhlasu s přemístěním žalobce, stalo se tak v rozporu se zákonem, jakož i přímo použitelnou právní úpravou nařízení Dublin III.

Krajský soud tedy shledal žalobu důvodnou, a proto napadené rozhodnutí zrušil, aniž by věc vrátil k dalšímu řízení žalované, neboť ještě před vydáním tohoto rozsudku krajský soud obdržel přípis žalované, podle něhož již byl žalobce ze zajištění propuštěn. Žádné další řízení po zrušení napadeného rozhodnutí již proto není třeba provádět (viz k tomu obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2016, č.j. 4 Azs 8/2016 – 26, přístupný na www.nssoud.cz).

Úspěšnému žalobci vznikly náklady na právním zastoupení advokátem na základě plné moci. Náhradu odměny za právní zastoupení krajský soud určil ve smyslu vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, podle něhož odměna spočívá ve dvou úkonech právní služby: převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) cit. vyhlášky a sepis žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky v sazbě 3100 Kč za každý úkon právní služby. K těmto úkonům právní služby náleží též náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Jelikož zástupce žalobce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil krajský soud částku odměny za právní zastoupení o tuto daň (21 %). Celkem tedy na náhradě nákladů právního zastoupení žalobce přísluší částka 8228 Kč. Jelikož žádné jiné náklady žalobce neuplatnil a ani nevyplývají ze spisu, činí tato částka i celkovou sumu náhrady nákladů řízení, kterou je žalovaná povinna nahradit žalobci k rukám jeho zástupce za podmínek stanovených ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 2. června 2017

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová